

MARITIM LAUSANNE-PAKT

Supplement til Lausanne-pakten av 1974 i relasjon til den maritime gren av Kristi kirke, vedtatt av deltakerne i seminarene om «Sjømannsmisjon» ved Den Internasjonale Kongress for Verdens Evangelisering (Lausanne II) i Manila, Filippinene, fra 11. til 20. juli 1989.

Innledning

Som deltakere ved Den Internasjonale Kongress for Verdens Evangelisering i Manila – ved Det Sydkinesiske Hav, minnes vi at de første etterfølgere Kristus kalte var sjøens folk – ved Det Galileiske Hav. Under Kongressens seminarer om «Sjømannsmisjon» har vi festet oss ved at sjøfolk var de første Kristus betrodde evangeliet, men at det skulle gå 1800 år før de første organisasjoner ble til for å nå senere slekters sjøfolk med evangeliet. Da det endelig skjedde, var det nettopp pionerskikkelsene i den nyere tids verdensmisjonsbevegelse, slike som William Carey, Robert Morrison, John Williams, og mange fler, som personlig hjalp med disse tidlige sjømannsmisjons tiltak, under det bibelske symbolske sjømannsemblem Bethel-flagget. I dag, iberegnet ikke bare handelsskipssjøfolk, men også fiskere, er det i overkant av ti millioner sjøfolk verden rundt. (Tallet må multipliseres flere ganger dersom pårørende skal regnes med, som de jo bør.) Grunnet drastiske endringer i den maritime industri, kommer majoriteten av dagens sjøfolk ikke lenger fra en vesterlandsk, nominelt kristen kontekst, men i stedet fra en asiatisk, og derfor overveiende ikke-kristen bakgrunn. Altså utgjør størstedelen av handelsflåten sjøfolk i dag *en enorm, flytende, global misjonsmark* – med muslimer, hinduere, buddhister, shintoister, animister, ateister og andre. Som en moderne missiolog uttrykker det, større havnebyer er nå blitt Gud-gitte innfallsporter for evangeliet, hvor medmennesker fra hele verden kommer inn ved *sentripetal*-bevegelse, for så å slynges ut igjen ved *sentrifugal*-bevegelse til alle verdens kanter. For en enestående sjanse til å kunne dele med dem Jesu Kristi livsforvandlende ord og kjærlighet – nøyaktig der disse to bevegelser krysser hverandre! Da vi er overbevist om at mange kirker og organisasjoner som nok er forpliktet på Kristi misjonsbefaling likevel ikke er seg bevisst denne store verdensmisjonsutfordring i deres egne havnebyer, ønsker vi å dele med oss følgende grunnsetninger:

1. *En dobbelt berøvet folkegruppe*

Vi innrømmer at vi, i likhet med de fleste, altfor ofte har tatt de uunnværlige samfunnstjenester som sjøfolk leverer for gitt, uten å reflektere på hvordan de i dobbel betydning er berøvet som folkegruppe. For det første er de *sosialt isolert*, for mange perioder yrkesmessig avskåret fra familie og venner, hjem og fedreland (sosiologisk sett en havgående «total institusjon»). For det annet er de *åndelig isolert*, og de fleste av dem er blitt berøvet et autentisk tilbud på Kristi evangelium, og et meningsfylt forhold til Kristi kirke.

2. *Vår egen dobbeltforpliktelse*

Vi fastholder at forpliktethet på evangeliet innebærer en dobbeltforpliktelse til å svare på sjøfolks sosiale og åndelige isolasjon. For det første, i *nestekjærlighetsbudet* kaller Kristus oss til å elske vår neste som oss selv. Dette må nødvendigvis inkludere sjøfarende fremmede ved våre havnebyporter. Han har jo forutsagt at en gang vil han komme til å si: «Jeg var fremmed,» og forbinde vår evige skjebne med hvorvidt vi tok imot ham eller ikke. (2. Mos. 20, 10; Mt. 22, 39; 25, 31–46.) For det annet, i *misjonsbefalingen* kaller Kristus oss til å gå ut og gjøre alle folk til hans disipler. Han gjorde ikke noe unntak for sjøens folk. Tvert imot ga han oss et forbilde ved å velge ut sjøfolk til sine aller *første misjonærer!* Han visste at sjøfolk (som de alltid har

bevist, der de fikk en genuin mulighet til å tilegne seg evangeliet) ville kunne bli de aller *beste misjonærer!* Og det er grunn til å tro (etter som dørene stenges for konvensjonell misjon verden rundt) at de en gang vil kunne bli de aller *siste misjonærer!* (Mt. 4, 18–22; 28, 18–20; Johs. 20, 21; Apg. 1, 8; 18, 3; 27, 1–44. Se dessuten «Seamen's Missions: Their Origin & Early Growth,» Wm. Carey Library, Padadena, 1986, s. 589–90.)

3. *Maritim evangelisering som prioritetsak*

Vi fastholder den bibelske prioritering av evangelisering – innen sjømannsmisjon akkurat som verdensmisjon. Gjennom Guds *alminnelige åpenbaring* kan sjøfolk i særlig grad «se Herrens gjerninger, hans underverk ute på dypet». (Salme 107, 23–24; Apg. 17, 27; Rom 1, 20.) Men midt i dagens radikale pluralisme på havet, omgitt av alle mulige andre trosretninger, som alle peker på veier til selvforløsning, har sjøfolk et akutt behov for Guds *spesielle åpenbaring* – om forløsningen ved Kristus alene. Å fastholde det *absolutt enestående* ved frelsen i Kristus, uten å gjøre dette budskap *tilgjengelig for absolutt alle* – ved frimodig, men følsomt verbalt vitnesbyrd, dette ville være å svike Kristi enestående selvoppoffrelse, og samtidig de ikke-kristne sjøfolks mulighet til å nyte godt av den. (Mt. 16, 26; Johs. 14, 6; Apg. 4, 12; Rom. 10, 13–14; Gal. 2, 21; 1. Tim. 2, 4–5.) Imidlertid, skal dette vitnesbyrd være *effektivt*, kreves det ansvarlig oppfølging (se punkt 4 nedenunder). Dessuten, for å være *troverdig*, må det også være helhetsorientert (se punkt 5 nedenunder).

4. *Sjøfolk og kristent fellesskap*

Vi fastholder at Kristus ikke bare kaller til *avgjørelse*, men også til *etterfølgelse*. I den konstante mobilitet til sjøs, kaller dette på en bevisst form for oppfølging, med fokus på både vitnesbyrd og fellesskap om bord. Den organiserte sjømannsmisjon tok til gjennom et spontant nettverk med Ånds-bårede grupper av lekfolk, næret ved Guds ord og bønn, i likhet med den første kristne kirke (Apg. 2, 42). To grunner gjør det maktpåliggende å gjennomføre det almene prestedømme og det kristne fellesskapsbegrep («koinonia») innen den maritime kontekst til enhver tid: – For det første, på grunn av skipenes begrensede liggetid i havn, blir *lek-vitnesbyrd om bord*, i videste forstand – gjennom den daglige ferd, den eneste måte hvorved de fleste av dagens ikke-kristne sjøfolk kan nås med et virkelig kontekstualisert tilbud på evangeliet. For det annet, et vitnekräftig, selv-ernærende *troffellesskap om bord* er en livsbetingelse, dersom en «ny-født» kristen til sjøs skal finne kraft til selv å bli et effektivt vitne – eller simpelthen overleve. På denne måte har det i senere år fremstått hundreder av såkalte «maritime basis-menigheter» sammensatt for det meste av asiater. Disse utgjør i dag en nøkkelfaktor i maritim evangelisering. Vi takker Gud for disse misjonerende fellesskapsgrupper, likeså for nytenkning med henblikk på hvordan best å understøtte dem (slik som den databaserte koordinering som finner sted ved Tacoma Seamen's Center i Nordvest-Amerika). Disse har krav på oppmuntring og oppslutning hos alle kristne som kjenner seg forpliktet på misjonsbefalingen.

5. *Sjøfolk og menneskerett*

Vi fastholder at en tro som ikke finner uttrykk i kjærlighetsgjerninger og medlidenhet er død (Jak. 2, 14–17). I sjømannsmisjon som i verdensmisjon, er evangelisering en prioritetsak. Likevel er sosialt ansvar på ingen måte valgfritt, men en uunnværlig side av en bibelsk *helhetsmessig* forståelse av troen. Ingen kan hevde å ha Jesu Kristi Ånd, og likevel forbli likegyldig overfor medmenneskers nød – hva enten den gjelder legeme, sinn eller ånd. (Mt. 7, 21; 25, 31–46; 2. Kor. 5, 14; Gal. 5, 6.) Dette gjelder like mye den profetiske oppgaven å konfrontere nødens *årsak*, som den diakonale å søke å *lindre* den. Som følge av økende utflagging og masseforhyring av maritim

arbeidskraft fra den tredje verden, forekommer stadig flere flagrante tilfeller av brudd på fundamentale menneskerettigheter. For å kunne arbeide effektivt for sjøfolks Gud-gitte menneskeverd og en humanisering av deres livs- og arbeidskår, er det et avgjort behov for spesialressurser (slik som nå er tilgjengelig gjennom «Center for Seafarers' Rights» i New York, og deres assosierte kontorer). Imidlertid bør det ikke glemmes, at ingen ting virker mer ødeleggende på menneskeverdet hos sjøfolk (eller andre) enn det å bli berøvet *den aller viktigste menneskerett* – nemlig retten til å velge sin endelige skjebne. Det er presis dette som skjer, når ikke-kristne sjøfolk ikke får mulighet (og derfor heller ikke frihet) til et troverdig tilbud på evangeliet.

6. *Forskning og ressurser*

Vi fastholder at det er stadig behov for studier og forskning innen sjømannsmisjonen, et behov som den radikale rekontekstualisering bare betoner ytterligere. Disse aktiviteter bør ha nær forbindelse med de missiologiske studier som pågår innen beslektede emner, slik som migrasjon («mennesker underveis»), bymisjon, industri-prestetjeneste, lek-arbeid, misjon i områder med begrenset adgangsfrihet, tverrkulturell kommunikasjon, dialog og vitnesbyrd. Slike studier og forskningsprosjekter bør også stå i forbindelse med begivenheter, problemstillinger og studier på alle områder innen sjøfarten som vedrører sjøfolks velferd. Siden ressursene hos veletablerte (kaukasiske) og nyere (asiatiske) sjømannsmisjonsorganisasjoner er så vidt utilstrekkelige i forhold til dagens utfordringer, er det åpenbart behov for ressursdeling hos organisasjonene for verdensmisjon, for eksempel når det gjelder personell, media, trening og finanser, foruten slike kritiske behov som bevisstgjøring og forbønn.

7. *Samarbeid uten kompromiss*

Vi fastholder at Kristus ikke kaller til *ensartethet i detaljer*, men til *enhet i Ånden*, innen sjømannsmisjon såvel som i andre former for misjon. Vi må ikke forvanske Kristi ansikt i verdens havnebyer! Vi beklager hvordan mange planer for verdens evangelisering har strandet på en «jeg-alene-vet» mentalitet, likeså der det har skortet på seriøs samarbeidsvilje mellom verdensmisjonsorganisasjonene. Vi ser på mangfoldigheten mellom organisasjoner og individer innen sjømannsmisjonsarbeidet som en ressurs for sammen å kunne utrette hva vi ikke ville ha klart så effektivt (om overhodet) hver for oss. Vi forplikter oss derfor til å søke samarbeid med både verdens- og sjømannsmisjonsorganisasjoner, så langt det lar seg gjøre uten å kompromittere vår grunnleggende forpliktethet på sjøfolk og misjonsbefalingen. I så måte vil vi søke å fremme elektronisk formidlet samarbeid, og med glede dele informasjon, planer og ressurser.

Konklusjon

I lys av dette retter vi derfor en inntrengende appell til verdensmisjonsorganisasjoner, kirker og oppriktige kristne overalt å svare på den nød og den Gud-gitte mulighet som verdens sjøfolk i dag innebærer, som etterfølgere etter den første, store sjøfarende teltmaker» (i helt bokstavelig forstand), apostelen Paulus. Vi stadfester ordlyden i Lausanne-pakten av 1974. Men vi må minne om at hele evangeliet aldri vil kunne bringes til hele verden, så lenge sjøens verden ikke er nådd. Ved Lausanne II har vi forpliktet oss til å «forkynne Kristus inntil han kommer!» Men bare ved å mobilisere *Den Maritime Kirkes* enestående vitnesbyrd kan vi virkelig vente at Herrens herlighet helt ut skal «dekke jorden – som vannene dekker havet!»

Stadfestet av 21 deltakere: Manila, den 14. juli 1989